GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNȚIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămită.

Nr. 253. *Luni, Marți 17 (29) Noemvre.* **1887.**

Brașovŭ, 16 Noemvre 1887.

Din destăinuirile foilorŭ germane despre întrevederea dintre Țarulŭ Rusiei și cancelarulŭ germanŭ, s'a putută vedé că conversațiunea ce au avut'o s'a estinsŭ și asupra situațiunei politice generale, deși numai în trécĕtŭ și nu cu deamĕruntulŭ.

Acésta a adus'o cu sine descoperirea făcută de cancelarulŭ Bismark, cumcă amărîciunea Rusiei contra Germaniei provine din falsificarea unorŭ scrisorĭ și depeșĭ, puse la cale de mânĭ orleaniste, spre a înfățișa pe Germania ca dușmană politicei Rusiei în cestiunea bulgară.

Nu se scie întru câtŭ acéstă descoperire e adevĕrată, orĭ décă după cum amŭ mai spusŭ e numai o manevră a cancelarului spre a abate pe Rusia de către Francia. Destulŭ că din vorbă în vorbă Țarulŭ, precum se ḍice, ar fi fostŭ adusŭ acolo ca sĕ declare, că nu-i trece prin minte nicĭ sĕ atace pe Germania, nicĭ sĕ ia parte la vr'o coalițiune contra Germaniei, ba încă sĕ fi mai asiguratŭ, că Rusia nicĭ pe Austro Ungaria nu o va ataca, presupunêndŭ negreșitŭ că acésta nu o va provoca în nicĭ unŭ felŭ.

Acéstă asigurare dată în nisce momente, când mereu se vorbesce despre concentrărĭ de trupe rusescĭ la granița monarchiei austro-ungare, făcuse pe oficiosulŭ „Pester Lloyd" sĕ rĕsufle ceva mai ușuratŭ și sĕ observe următórele:

In adevĕrŭ aci la noi ne intereséză în prima liniă, că prințulŭ Bismarck nu va uita pe Austro-Ungaria în acelŭ greu momentŭ decisivŭ și că Țarulŭ a declaratŭ și cu privire la monarchia nóstră, că nu se gândesce la unŭ atacŭ contra nóstră, nicĭ nu va lua parte la vre unŭ atacŭ din altă parte, care de altmintrelea e fórte neprobabilŭ. Ce privesce presupunerea, că noi nu vomŭ provoca pe Rusia, acésta stă afară de orĭ-ce întrebare. La noi nimenea n'a provocatŭ nicĭodată pe Rusia, din contră: de curêndŭ amŭ accentuatŭ din nou, că suntemŭ gata chiar la jertfe însemnate spre a susțіné pacea . .

Aceste rêndurĭ pline de umilință le scrie acea fóiă ungurésca, care cu cunoscuta'i îngâmfare a mersŭ pĕnĕ a face pe Țarulŭ Rusiei nebunŭ. Le scrie fóia acelui guvernŭ, care cu Maghiarii lui, spre a accentua mai cu putere maghiarismulŭ în delegațiunĭ, mai alesŭ în anulŭ trecutŭ, a mersŭ cu provocările pĕnĕ aprópe a arunca monarchia în rĕsboiu, așa că l'a costatŭ multă ostenélă pe guvernulŭ comunŭ, marĭ jertfe și multă abnegațiune pentru ca sĕ evite deocamdată isbucnirea catastrofei.

Dér liniștea ce'i cuprinsese pe cei din Pesta, în urma asigurărilorŭ date de Țarulŭ, fù de scurtă durată. Mesagiulŭ tronului germanŭ, cu care s'a deschisŭ Reichstagulŭ, înfățișéză situațiunea ca fiindŭ destulŭ de gravă și ḍiarele germane suntŭ de acordŭ a recunósce, că pasagiulŭ din discursulŭ tronului privitorŭ la politica generală e unŭ avertismentŭ, că trebue sĕ fiă încă totŭ încordată atențiunea asupra Rusiei, spre a se vedé pe ce cai apucă.

Acésta o simte și oficiosulŭ din Pesta, care ḍice că nu le rĕmâne nicĭ Ungurilorŭ dela putere altceva de făcutŭ, decâtŭ sĕ aștepte, negreșitŭ ferindu-se în același timpŭ de a mai provoca.

Peste totŭ în Germania mesagiulŭ a produsŭ impresiunea că situațiunea e atâtŭ de gravă, încâtŭ oficiósa „Post" din Berlinŭ vede deja apărêndŭ la orizontŭ unŭ viitorŭ rĕsboiu între Austro-Ungaria și Rusia, cu tóte asigurările ce le-a datŭ Țarulŭ Rusiei. Alte foi se'ncércă a mai slăbi impresiunea ce a produs'o articululŭ din „Post", ḍicêndŭ că prea departe merge; nu potŭ nega însĕ, precum nu négă nicĭ altă oficiósă „National-Zeitung", că încordarea europénă își are temeiulŭ, după părerile ce domnescŭ în Berlinŭ, în raporturile dintre Austro-Ungaria și Rusia.

Totŭ prin grava situațiune politică se esplică și anunțarea proiectului de lege pentru sporirea armatei germane prin miliții și prin glóte, ridicându-se etatea obligatóre la glóte încă cu câțiva anĭ. Nu putemŭ ḍice décă acéstă nouă întărire a armatei germane se face în vederea unui eventualŭ ajutorŭ ce Germania l'ar da monarchiei nóstre în casŭ de rĕsboiu cu Rusia, deși pressa germană amenință pe acésta din urmă că într'unŭ asemenea casŭ, ar eși la ivélă *casus foederis* alŭ alianței triple. E multŭ mai sigurŭ însĕ că Germania își întaresce puterea militară pentru sine însășĭ, avêndŭ sĕ'șĭ apere integritatea și independența de unŭ inimicŭ totŭ așa de puternicŭ ca și ea, necum sĕ'șĭ mai pótă divisa puterile. Acésta a accentuat'o și discursulŭ tronului.

Prin urmare oficiosulŭ pestanŭ bine scie că trebue sĕ țină sémă de avertismentulŭ foilorŭ germane, și promite că Ungurii dela putere nu vorŭ provoca pe imperiulŭ vecinŭ. Dér nu putemŭ crede că promisiunea se va și împlini, când sciutŭ și doveditŭ este, că Ungurii dela putere vrêndŭ sĕ trécă ca jucândŭ rolŭ în politica esternă a monarchiei, orĭ și când suntŭ în stare sĕ o compromită și sĕ o împingă într'unŭ conflictŭ cu Rusia.

De aceea au dreptate oficiósele din Berlinŭ sĕ considere atâtŭ de gravă situațiunea și sĕ védă apărêndŭ deja pe orizontŭ unŭ viitorŭ rĕsboiu între monarchiă nóstră și între Rusia.

Fi-va în stare sĕ evite catastrofa contele Kalnoky, căruia Ungurii din delegațiunĭ i-au votatŭ încredere, ca semnŭ că aștéptă dela elŭ sĕ facă politică esternă ungurésca, adecă politică aventurósă?

Destăinuirile foilorŭ germane.

Revelațiunile ḍiarului „Kölnische Zeitung", ce au fostŭ óre-cum confirmate prin reproducerea lorŭ în „Nord. Allg. Zeitung", au produsŭ în Berlinŭ cea mai mare sensațiă. „National Zeitung" scrie:

Falsificările suntŭ designate ca o seriă de pretinse scrisorĭ și depeșĭ asupra atitudinii prințului Bismark; nu se scie, décă s'au falsificatŭ scrisorĭ și depeșĭ, provenite chiar dela prințulŭ Bismark, căcĭ nicĭ nu s'a precisatŭ natura actelorŭ. E evidentŭ că este vorba despre cestiunea bulgară.

„National Zeitung" face alusie la protectorii prințului Ferdinand séu la cei dinprejurulŭ lui.

Se bănuesce că din Sofia s'au făcutŭ încercărĭ de a face pe Țarulŭ sĕ crédă, că politica germană e favorabilă prințului de Coburg și din acéstă posițiune mincinósă sĕ se negocieze cu Țarulŭ. Numita fóiă amenință pe prințulŭ bulgarŭ cu pedépsa meritată de cumva elŭ va fi încercatŭ, ca prin minciunĭ și trădare sĕ pericliteze pacea Europei și sĕ 'șĭ întărésca tronulŭ.

Și „Vossische Zeitung" bănuesce pe prințulŭ de Coburg: acéstă fóiă amintesce unŭ articulŭ din „Nord. Allg. Zeitung", în care se ḍicea, că prințulŭ Ferdinand s'a urcatŭ pe tronulŭ bulgarŭ numai ca prin deslănțuirea unui rĕsboiu europeanŭ sĕ dea ocasiune Orleaniștilorŭ sĕ 'șĭ realiseze ambițiósele lorŭ planurĭ.

Cronica politică.

D. *Dr. Iulius Grégr*, directorulŭ și proprietarulŭ ḍiarului cehŭ „Narodni Listy", a ținutŭ Duminecă în sĕptĕmâna trecută în Praga unŭ discursŭ care a fostŭ fórte multŭ aplaudatŭ. Oratorulŭ a vorbitŭ despre *necesitatea d'a stabili o solidaritate între tóte naționalitățile amenințate de hegemonia germano-maghiară. Solidaritatea între Slavii și Românii* din ambele jumĕtățĭ ale monarchiei austro-ungare va fi pusă ca punctŭ principalŭ alŭ partidei Cehilorŭ tinerĭ.

Tóte ḍiarele din Berlinŭ constată că *discursulŭ tronului corĕspunde cu gravitatea situațiunei.* „Die Post" vede deja apărêndŭ la orisontŭ unŭ *rĕsboiu* viitorŭ *între Austria și Rusia.*

„Pester Lloyd" ḍice că *Țarulŭ*, în întrevederea ce a avutŭ cu principele de Bismarck *s'a obligatŭ d'a se abține în contra orĭ-cărui atacŭ contra Austriei, afară numai décă nu va fi atacatŭ.* Fóia ungurésca, care altădată făcea pe Țarulŭ nebunŭ și smintitŭ, acum se lapĕdă de totŭ ce cunoscuta'i îngâmfare a scrisŭ contra Rusiei și declară că Ungurii nicĭodată n'au provocatŭ pe Rusia.

Bursa din Berlinŭ a scăḍutŭ asupra vestei despre *numirea generalului Gurko ca generalisimŭ alŭ armatei ruse și alŭ toastului rĕsboinicŭ ridicatŭ la banchetulŭ oficerilorŭ.* Se asigură că contele Șuwaloff va fi numitŭ guvernatorŭ generalŭ alŭ Varșoviei.

Acum de curêndŭ a apărutŭ la Petersburg o broșură sub titlulŭ *„Ḍece anĭ înapoi"* în care se ḍice că în ce privesce esperiința militară, *armata rusésvă este mai pe susŭ decâtŭ tóte celelalte armate europene*, deórece Rusia a purtatŭ rĕsboiu acum ḍece anĭ, pe când celelalte armate europene de multă vreme nu suntŭ decâtŭ armate de pace.

Și „patrioții" sciu de frică.

După cum anunță o fóiă din Budapesta, ministrulŭ de honveḍĭ br. Fejérvari Geza a esmisŭ o ordinațiune către corpulŭ didacticŭ alŭ academiei de honveḍĭ „Ludovika", prin care ordónă ca în doue ḍile pe sĕptĕmână *sĕ vorbésca nu numai profesorii cu elevii esclusivŭ în limba germană, dér chiar și elevii între sine*, adecă candidații de oficerĭ pentru honveḍĭ suntŭ îndatorațĭ a vorbi esclusivŭ în limba germană.

„Nicĭ-odată — ḍice între altele »Ellenzék« — n'a datŭ guvernulŭ lui Tisza doveḍĭ atâtŭ de strălucite despre politica sa „națională maghiară«, ca prin acéstă ordinațiune, prin care se arată în tótă golătatea sa acelŭ spiritŭ umilŭ, impotentŭ și nepatrioticŭ, ce caracteriséză politica lui Tisza în totŭ aceea ce atinge pe Austria și pe armata comună.

„Academia »Ludovica«, după cum se scie, este unŭ institutŭ „de statŭ maghiarŭ", unica nóstră scólă superiórá pentru oficerĭ, a căreia chiămare este crearea de oficerĭ pe séma honveḍimei. Academia este susținută esclusivŭ din tesaurulŭ statului; Austria, séu tesaurulŭ armatei comune nu contribue pentru susținerea ei nicĭ cu unŭ crucerŭ. Și baronulŭ Fejérvari, acestŭ fruntașŭ domnŭ maghiarŭ, care e unŭ membru alŭ guvernului ungurescŭ, care este celŭ mai dintêiu conducĕtorŭ alŭ honveḍimei, pășesce ca germanisatorŭ, silesce pe tînĕrulŭ maghiarŭ, care s'a dedicatŭ pentru cariera militară, ca vrêndŭ-nevrêndu sĕ învețe nemțesce.

„Ministrulŭ instrucțiunei publice *Augustinŭ Trefort dă ordinațiunĭ cu privire la scólele cu limba de propunere nemaghiară și aduce legĭ pentru obligarea la învĕțarea limbei maghiare în asemenea școlĭ. Ministrulŭ de honveḍĭ br. Fejérvari, din contră, silesce pe tinerimea maghiară, care vré sĕ se facă oficerĭ la honveḍĭ, ca sĕ învețe nemțesce și sĕ scie nemțesce așa ca și unguresce.*

„Și încă acésta o botéză eroii de gură ai guvernului și foile susținute de ei: politică patriotică. Acésta este politica lașității, nu a patriotismului. De o parte a face mereu gură cu naționalitățile nemaghiare din patriă, ér de altă parte în diplomațiă, în afacerile comune, în armată, în cele ce se țînŭ de atingerile cu Austria, a suferi domnirea necondiționată a germanismului, ba încă a-lŭ și sprijini: acésta o póte face numai acea politică lipsită de principiu, care în prețulŭ banilorŭ și alŭ posederei puterei, în prețulŭ risipei și alŭ funcțiunei și a pusŭ în cuiu principiele și convingerea sa politică.... Și încă acei ómenĭ mai cutéză a minți despre estinderea și întărirea „ideei de statŭ maghiarŭ!" *Acei ómenĭ nu se rușinéză a predica despre lățirea maghiarisării. Cum cutezați d-vóstră, domnilorŭ, a-le da peste nasŭ naționalitățilorŭ nemaghiare, carĭ denégă limbei ungurescĭ drep-*

tulŭ de a figura ca limbă de statŭ, când étă d-vóstră, guvernamentalii, recunósceţi prin o astfeliu de politică a d-vóstre, că limba maghiară tocmai atâta dreptŭ are în organismulŭ statului faţă cu limba germană, câtŭ dreptŭ are şi limba valahă, slovacă séu sêrbă?“

„Ce vorŭ dice cu privire la ordinaţiunea acésta „Nemzet“, „Kolozsvár“ şi celelalte diare guvernamentale, carĭ pururea suntŭ pline cu isbucnirĭ de ură contra naţionalităţilorŭ? Nu se ruşinéză ómenii aceştia sĕ ia parte la mişcările „Kulturegylet“-iste? Cum cutéză ei sĕ sprijinéscă tendinţa „Kulturegylet“-urilorŭ, când acele tendinţe se opunŭ de-adreptulŭ politicei guvernului?...

„Ai păţit'o „Kulturegylet“-ule!“

Cu aceste cuvinte îşĭ începe „Ellenzék“ articululŭ memoratŭ. Ér noi dicemŭ:

De domnŭ, domnŭ sĕ fii, dér de frică totŭ sĕ ştii.

SCIRILE DILEI.

Tractatulŭ de comerţŭ între România şi Turcia s'a încheiatŭ şi dela 20 Noemvre v. (2 Decemvre n.) se va pune în aplicare. Textulŭ tractatului e publicatŭ în „Monitorulŭ Oficialŭ“ Nr. 178 dela 13 (25) Noemvre.

—x—

Zeloşii învĕţătorĭ din Braşovŭ, d-nii *Georgiu Moianŭ şi Candidŭ Muşlea*, au obţinutŭ dela esposiţiunea cooperatorilorŭ românĭ din Craiova *medalia de aurŭ* pentru escelentele lorŭ manufacturĭ de ale industriei de casă. Ii felicitămŭ pentru frumósa distincţiune ce li s'a făcutŭ!

—x—

Ni se scrie din *Beiuşŭ*, cu data 24 Noemvre, că în comitetulŭ comitatensŭ de acolo s'au alesŭ la 19 l. c. ca membri dintre Românĭ d-lŭ *Petru Mihuţŭ*, directorulŭ gimnasialŭ, şi d-lŭ jude în pensiune *Ignaţiu Stupa*, în loculŭ a doi Ungurĭ, dintre carĭ unulŭ a rĕposatŭ, ér altulŭ a trecutŭ în altŭ comitatŭ.

—x—

Căpitanulŭ poliţiei din *Macău* e suspendatŭ din postŭ, pentru cine scie ce fapte „patriotice“. Cu tóte astea, precum 'i se telegrafiază lui „Pester Lloyd“, căpitanulŭ suspendatŭ, Cseresnyes, pune de patruléză di şi nóptea prin oraşŭ doi gendarmĭ cu baionetele în puscĭ, ca sĕ arate, că deşi e suspendatŭ, totuşĭ are puterea'n mânĭ. Ba a pusŭ de s'au afişatŭ placate marĭ, în care învită poporaţiunea sĕ menţină ordinea, deórece pentru casurĭ contrare a luatŭ cele mai severe mĕsurĭ poliţienescĭ. Aceste mĕsurĭ dau oraşului aspectulŭ ca cum ar fi în stare de asediu. Poporaţiunea e liniştită, dér consternată prin purtarea provocătóre a căpitanului. — Cum le place „patrioţilorŭ“ a face pe „puternicii“ — la spatele baionetelorŭ! Décă unŭ slujbaşŭ suspendatŭ comite astfelŭ de năsdrăvănii, ce nu suntŭ în stare sĕ facă cei nesuspendaţĭ!

—x—

In Nr. 242 alŭ „Gazetei“, comunicândŭ despre scandalulŭ ce s'a întêmplatŭ în *Semlacŭ*, amŭ întrebatŭ, décă nu cumva acesta e Semlaculŭ de lângă Aradŭ. Acum ni se împărtăşesce că acolo nu s'a întêmplatŭ unŭ asemenea scandalŭ. Prin urmare trebue sĕ fiă *Şemlaculŭ* din comitatulŭ *Timişului*.

—x—

„Patrioţii“ din *Deva* cerusĕră ministrului Trefort sĕ le sistemisese o nouă institutóre de fete. Ministrulŭ le rĕspunse că nu numai nu crează unŭ nou postŭ, dér încă din ce'e 5 învĕţătóre esistente una va fi transferată şi postulŭ ei se va suprima; totŭ astfelŭ are sĕ se întêmple cu învĕţătórele din Nosagŭ, Simeria, Sĕlaşulŭ de susŭ ş. a., vr'o 6—7 posturĭ. Deunădile s'au desfiinţatŭ posturile de învĕţătóre de lucru. — Étă unde duce nenorocita pornire de maghiarisare: la neevitabilele fiascurĭ.

—x—

La construirea *canalului de Panama* e ocupatŭ, a vêndŭ o posiţiune distinsă, unŭ tênĕrŭ inginerŭ românŭ anume *Ioanŭ Giurgea*, care a absolvatŭ studiele sale cu succesŭ în Parisŭ.

—x—

După cum spune „Unirea“ din *Bucurescĭ*, autoritatea judecătorescă, însoţită de moştenitorii doctorului *Drasch*, a descinsŭ la fostulŭ domiciliu alŭ rĕposatului şi a făcutŭ cercetărĭ. Din testamentulŭ găsitŭ s'a vĕdutŭ că dr. Drasch are 12 moşióre în Stiria, care întocmeşte unŭ întinsŭ domeniu; că jumĕtate din aceste moşii, împreună cu 160,000 lei ce s'au găsitŭ în casa de ferŭ a fostŭ lăsată pentru unŭ institutŭ filantropicŭ în Stiria; ér cealaltă jumĕtate d nei care îngrijeşte domeniulŭ de care vorbirămŭ mai susŭ. Acéstă scire se dă sub reservă şi amŭ dori sĕ nu se adeverescă, întru câtŭ nu s'ar fi testatŭ nicĭ unŭ banŭ pentru unŭ institutŭ filantropicŭ românescŭ.

—x—

In dilele trecute s'a petrecutŭ la tribunalulŭ de Ilfovŭ în *Bucurescĭ* următorulŭ casŭ: Unŭ domnŭ cerù sĕ fiă divorţatŭ de nevastă-sa din motivŭ că ea îşĭ mânjesce faţa cu pudră şi că întrebuinţéză totŭ felulŭ de mijlóce cosmetice la toaletă. Tribunalulŭ a respinsŭ cererea de divorţŭ.

—x—

„Voinţei Naţionale“ i se comunică, că firma *Bernhard Landbank et Comp.* din Lipsca, care are relaţiunĭ cu diferite case comerciale din România, a *datŭ falimentŭ*. Soţia falitului, care este arestatŭ, a încetatŭ grabnicŭ din viéţă la aflarea acestei scirĭ. Fiulŭ susŭ numitului falitŭ, care face comerciu de manufacturĭ în Bucurescĭ, a plecatŭ la Lipsca.

Maghiarisare în Pojunŭ.

Cetimŭ în oficiosulŭ „Nemzet“ Nr. 320 dela 21 Noemvre n.:

In causa maghiarisării în Pojunŭ, preşedintele reuniunei „Toldy“ de acolo Dr. Alexandru Vutkovich a realisatŭ de curêndŭ mai multe idei folositóre. Precum se scie, înainte cu câteva sĕptĕmânĭ se ventilase în reuniune numai idea d'a se înfiinţa cursurĭ de limba ungurescă. Acum iau parte la 29 de cursurĭ în 20 de localităţĭ diferite aprópe 400 auditorĭ. *Aceştia suntŭ toţĭ germanĭ*, mai mulţĭ dintre ei în vêrstă de apróape 50 anĭ. Cu deosebire accentuéză raportorulŭ nostru pe consilierulŭ intimŭ Dr. Hyacinth Ronay, care a sprijinitŭ căldurosŭ propunerea preşedintelui Vutkovich, când i-a comunicat'o recunoscêndŭ propunerea ca amĕsurată timpului, potrivită şi ducêndŭ la ţintă, şi totodată hotărî a dărui auditorilorŭ mai săracĭ cărţĭ de învĕţămêntŭ. Prelegerile le ţinŭ în cea mai mare parte învĕţătorii poporalĭ catolicĭ şi tinerimea academiei evang. teologice din Pojunŭ. Auditorĭ, bărbaţĭ şi femei, se anunţă încă în numĕrŭ frumosŭ.

Se scie că Pojunulŭ e unŭ cuibŭ jidovescŭ, prin urmare nu e minune că suntŭ „patrioţĭ“ kulturegyletiştĭ. Pentru noi are importanţă declararea fóiei d-lui Tisza, că în Pojunŭ se lucrézā pentru causa maghiarisărei. Acésta pentru acele neruşinate desminţirĭ „patriotice“, că nu se uneltesce pentru maghiarisare.

Braşovŭ, 1 Noemvre 1887.

Domnule Redactorŭ! Vĕ rogŭ, binevoiţĭ a publica în fóia d-vóstrĕ aceste şirurĭ ce privescŭ:

Fondulŭ pentru ajutorarea juriştilorŭ românĭ din districtulŭ Făgăraşului, lipsiţĭ de mijlóce.

Incă la organisarea constituţională a districtului Făgăraşŭ, în anulŭ 1861, simţindu-se cu durere lipsa de juriştĭ românĭ din districtŭ şi cercetându-se mai de apróape care ar fi causa, s'a constatatŭ din tóte părţile că causa este sĕrăcia. Părinţii românĭ din districtulŭ Făgăraşului nu suntŭ în stare din mijlócele proprii a'şĭ întreţiné fiilorŭ pe la universităţĭ.

Spre a puté decĭ veni óreşicâtŭ respectivilorŭ părinţĭ într'ajutorŭ, la iniţiativa şi sub conducerea şi energica stăruinţă a soţiei mele Maria de Lemeny, ajutată şi sprijinită cu totŭ zelulŭ din partea tuturorŭ Româniloru şi dameloru române din Făgăraşŭ şi districtŭ, prin diferite mijlóce: ajutóre benevole, balurĭ, maialurĭ etc. s'a adunatŭ şi înfiinţatŭ unŭ fondŭ pe care, câtŭ timpŭ amŭ fostŭ cu locuinţa în Făgăraşŭ, l'a crescutŭ, menajatŭ şi administratŭ însaşĭ soţia mea, se'nţelege pre lângă ţinerea în evidenţă a tuturorŭ perceptelorŭ şi erogatelorŭ. După ce însĕ s'au schimbatŭ împrejurările în Făgăraşŭ şi neamŭ transferatŭ cu domiciliulŭ la Braşovŭ, fiindŭ acum soţiei mele nu numai fórte peste mână, dér încă imposibilŭ de a mai administra şi mai vêrtosŭ a mai îngriji de menagiarea şi crescerea ulteriórā a micului fondŭ, după matură precugetare şi mai vêrtosŭ din acelŭ motivŭ, că acestŭ fondŭ, după natura şi destinulŭ sĕu, este în principiu proprietatea Româniloru din districtulŭ Făgăraşului, aşa a credutŭ a fi mai bine, mai justŭ şi mai sigurŭ a încredinţa acelŭ fondŭ părinţilorŭ poporului, representanţei municipale a districtului Făgăraşului spre ulteriórā îngrijire, menagiare, crescere şi administrare conformŭ destinaţiunei sale.

S'a făcutŭ decĭ din partea soţiei mele în privinţa acésta cuvenita propunere, în urma căreia inclita representanţă municipală a primitŭ şi în 1-ma Maiu 1872 sub Nr. 1566, a esmisŭ din sînu'şĭ sĕu doi comisarĭ şi anume pe domnii Ioanŭ Meţianŭ, protopresbiterŭ atuncĭ la Zĕrnescĭ, acum Episcopŭ alŭ Aradului, şi Ioanŭ Comşa, parochŭ la Zĕrneştĭ, cu însărcinarea ca sĕ priméscă dela soţia mea respectivulŭ fondŭ cu tóte actele ţiitóre de acestŭ obiectŭ. D-nii comisarĭ s'au şi presentatŭ la Braşovŭ în diua de 3 (15) Septemvre 1872 şi primindŭ dela soţia mea protocólele referitóre la fondulŭ respectivŭ, întemeiatŭ de dênsa la anulŭ 1861, le-au cercetatŭ cu deamĕruntulŭ şi au constatatŭ că socotelele s'au dusŭ în cea mai bună ordine şi că fondulŭ după estragerea erogatelorŭ de 340 fl. 84 cr. şi adecă 40 fl. 85 cr. spese în interesulŭ fondului, ér 300 fl. ajutóre la 6 juriştĭ, constă din 608 fl. 25 cr. şi adecă în banĭ gata 98 fl. 25 cr., ér în obligaţiunĭ private 510 fl., care tóte le-au primitŭ d-nii comisarĭ dela soţia mea pe lângă adeverinţa de sub A. şi întocmai s'au primitŭ tóte de către comisiunea municipală în şedinţa din 30 Septemvre 1872, precum dovedesce nota oficiósă a d-lui căpitanŭ Drăguşanu dto 10 Ianuariu 1873, Nro 3149, 1872, sub B.

Acestea m'-am ţinutŭ de datoriă a-le aduce pe calea jurnalistică la cunoscinţă publică cu scopŭ, ca aceia

---

(19.) FOILETONU.

LOGOFĔTULŬ MATEIŬ

NOVELĂ

— N'am nebunitŭ de locŭ,... dér... am fostŭ ca nebunŭ. — Asta n'are sĕ fiă. Dică cine ce va vrea. Eu facŭ cum sciu. Nu mĕ 'nsorŭ nicĭ pentru satŭ nicĭ pentru boerĭ; eu mĕ 'nsorŭ pentru mine; şi'n cele din urmă eu nu suntŭ legatŭ cu nimicŭ, mĕ ducŭ unde'mĭ place; ómenĭ ca mine îşĭ caută norocul în lumea largă nu'şĭ légă capulŭ aşa de uşorŭ, — vorbì Mateiŭ cu tótă încrederea în sine, şi era aşa de falnicŭ când grăì aceste vorbe, încâtŭ orĭ cine l'ar fi vĕdutŭ, ar fi băgatŭ de sémă că vorbesce cu tótă nădejdea şi că dela gândulŭ lui nu e putere pe pămêntŭ, care sĕ'lŭ abată.

— Ce'i de făcutŭ? — întrebă Ienache cam móle şi stândŭ, cu mânile împletecite, se uita în josŭ ca şi cum ar căuta ceva, ca şi cum ar dori sĕ găsécă chipulŭ cum sĕ ésă din acéstă încurcătură.

— Fă ce'i sci! — grăì Mateiŭ apĕsatŭ şi începù sĕ se îmbrace. — Fă cum te'i pricepe, căcĭ tu ai făcutŭ, tu sĕ şi desfacĭ. Eu îţĭ dicŭ rĕmasŭ bunŭ,.... şi plecŭ.

A disŭ şi cum a disŭ aşa a şi făcutŭ.

A trecutŭ pe lângă Rădiţa, nu ia disŭ nicĭ „nóptea bună,“ a încălecatŭ pe calŭ, şi a plecatŭ la curte.

XVIII

Pe drumŭ logofĕtulŭ era cuprinsŭ de o bucurie, împreunată cu puţină temere.

Era însă o temere plăcută.

Işĭ închipuia că va găsi pe Maruţa tristă şi că îndată ce'lŭ va vedea se va mira,dér îi va pĕrea bine, îlŭ va erta şi între ei vorŭ reînvia iérăşĭ relaţiunile din trecutŭ,

„Au fostŭ bănuelĭ fără temeiŭ,“ dise elŭ. „Unŭ omŭ ca mine nu se uită la aşa ceva; Maruţa e fată cum se cade!“

Cu câtŭ se apropia mai multŭ de curte, cu atâtŭ inima lui bătea mai tare, şi'şĭ ţinea calulŭ în frêu, astfelŭ încâtŭ, când era apróape de curte, calulŭ d'abia înainta.

Timpulŭ era plăcutŭ. Plouase, dér se svêntase fórte repede, şi era o rĕcóre, care îi priia de totŭ bine logofĕtului. Era seninŭ şi luna se arătă pe cerŭ cu lumina ei palidă, pe care o rĕspândea peste întréga împrejurime.

Mateiŭ se apropiase de gardulŭ curţei boerescĭ. Descalecă, îşĭ leagă calulŭ de unŭ stâlpŭ, şi sta astfelŭ pironitŭ şi se uita din când în când printre nuelele gardului, la căsciórele din faţa caselorŭ boerescĭ.

In căscióră ardea luminarea.

Mateiŭ era fórte mişcatŭ, şi par'că se mulţămea cu atâta, par'că'i ajungea că a vĕdutŭ lumină în căscióra, unde altădată sta de vorbă cu Maruţa.

Voia sĕ se întórcă.

Nu se întórse însĕ, ci rĕmase lângă negrulŭ sĕu şi se uita cu jale la elŭ, ca şi cum s'ar fi uitatŭ la unŭ pretinŭ, dela care ar fi aşteptatŭ ajutorŭ.

„Ce va dice Maruţa?“ îi trecù prin minte. „Nu va fi supĕrată pe mine?“ îşĭ gândea elŭ şi frămêntându-se în astfelŭ de cugete nu cuteza sĕ între pe portiţă.

Inima însĕ îlŭ hotărî.

Puse mâna pe reteza portiţei, întră şi merse deadreptulŭ la căscióră.

„Am sĕ'i spunŭ că au fostŭ numai vorbe; am sĕ'i spunŭ că n'am nimicŭ cu fata scutarului,.... numai atât am sĕ'i spunŭ, ca sĕ scie,... şi apoi d'aci'n colo, nu îmĭ pasă, orĭ ce ar dice ea,“ îi trecù prin cap logofĕtului, şi încurajatŭ de aceste gândirĭ, puse mâna pe cleşniţa uşei dela căscióră şi întră.

Inăuntru era Rada

Logofĕtulŭ nu băgase bine de sémă, lui i se părea că'i Maruţa, dér îmbĕtrânită de supĕrare.

Merse până apróape de Rada, îşĭ şterse puţinŭ ochii, căcĭ i se părea, că are o pânză peste ei, şi deodată se oprì când se convinse că nu'i Maruţa. Scia că Rada'i rea de gură, şi că'lŭ va mustra, şi de aceea nu'i cădea bine că s'a întâlnitŭ cu ea.

— Da ce ai păţitŭ logofete? — începù Rada. — Ce ai păţitŭ de ţĭ-aĭ mai adusŭ aminte de noi? Unde sĕ însemnezŭ că în sfêrşitŭ, măcarŭ în ajunulŭ logodnei d-tale, totŭ ţĭ-aĭ mai adusŭ aminte de noi? —

pe carî în prima liniă îi privesce acestŭ fondŭ şi carî suntŭ mai aprópe de causă şi au tótă ocasiunea, tótă înlesnirea, avêndu-şî representanţii lorŭ chiar şi în sinulŭ comisiunei séu comitetului municipalŭ, aceia, ḑicŭ, sĕ vêdă sĕ cerceteze cum şi în ce stare se află acelŭ fondŭ? De se menagiază, de se cresce şi administréză conformŭ destinaţiunei sale şi în casulŭ contrarŭ sĕ stăruéscă cu totŭ dinadinsulŭ pentru asigurarea, crescerea şi buna lui administrare spre ajungerea scopului.

Ioanŭ de Lemeny,
căpitanŭ supr. în pensiune.

Étă şi actele respective de predare şi primire a fondului:

Amĕsuratŭ însărcinărei onoratului comitetŭ municipalŭ alŭ districtului Făgăraşului din 1 Maiŭ 1872 Nr. 1566 ne-am înfăţişatŭ noi subscrişii astăḑî la Ilustra Dómnă Maria Branŭ de Lemeny si descoperindu-i scopulŭ ne puse îndată înainte protocólele respective ale fondului întemeiatŭ prin Ilustra Dómnă Maria Branŭ de Lemeny la anulŭ 1864 spre ajutorarea juriştilorŭ lipsiţî de mijlóce din districtulŭ Făgăraşului, care luându-le înainte şi cercetându-le cu deamĕnuntulŭ, atâtŭ în privinţa perceptelorŭ şi erogatelorŭ, dimpreună cu respectivele documente, am constatatŭ că tóte socotelele s'au dusŭ în cea mai bună ordine, că mai încolo fondulŭ de susŭ după estragerea erogatelorŭ de 340 fl. 85 cr., şi adecă spese în interesulŭ fondului 40 fl 85 cr. ajutóre la 6 juriştî din dinstrictŭ 300 fl., — constă din suma de *608 fl. şi 25 cr* v. a. dintre carî 98 fl. 25 cr. în banî gata şi restulŭ în obligaţiunî private, care tóte le-am primitŭ astăḑî din mâna Ilustrei Dómne pe lângă a nóstră mulţămită şi recunoscinţă.

Braşovŭ, 3 (15) Septemvre 1872.

Ioanŭ *Meţianŭ* m. p. Prot. ca comissarŭ municipal, Ioanŭ *Comşa* m. p. paroch, ca comissarŭ.

Nr. 3149./1872

Ilustrităţii Sale Dómnei Maria Branŭ de Lemeny în Braşovŭ.

Din însărcinarea onorabilei Comisiunî municipale ce'mî impuse în şedinţa sa din 30 Septemvre anulŭ trecutŭ, mĕ onorezŭ a adeveri prin acéstâ primirea fondului juriştilorŭ românî din districtulŭ Făgăraşului, constătătorŭ în suma de *608 fl. 25 cr.* şi adecă în banî gata 98 fl. 25 cr., apoi în obligaţiunî 510 fl. cu tóte documentele de percepţiunî anteriore pe timpulŭ ce l'aţî administratŭ Ilustritatea vóstră ca fondatóre.

Decî binevoiţî a accepta dreptŭ chitanţă şi documentŭ de legitimare — ér adevarinţa comisarilorŭ primitorî Reverendilorŭ domnî Ioanŭ Meţianŭ şi Ioanŭ Comşa a o reînapoi spre a li-se înmĕnua.

Cu acéstă ocasiune vĕ rogŭ Ilustra Dómnă sĕ bine-voiţî a agrega şi espresiunea sentimentelorŭ de cea mai înaltă stimă şi consideraţiune cu care semnŭ

Alŭ Ilustrităţeî Vóstre pré umilitŭ
Draguşianulŭ m. p.
Făgăraşŭ, în 10 Ian. 1873. V.-Căpit. distr.

Stipendiî şi ajutóre din fundaţiunea „Andronicŭ." Din fundaţiunea „Andronicŭ" suntŭ a se conferi pe anulŭ 1888 următórele stipendii şi ajutóre: *a)* Cincî-ḑecî stipendii şi ajutóre de câte 30 fl. pentru tinerî, carî au intenţiunea a se aplica ca noviţî la meseriă şi industriă, apoi pentru învĕţăcei aplicaţî deja la meseriă şi industriă, şi în fine pentru învĕţăcei, carî au devenitŭ sodalî (calfe) în decursulŭ anului 1887; *b)* Patru-spre-ḑece ajutóre şi anume: ḑece de câte 100 fl., două de câte 150 fl. şi două de câte 200 fl. pentru sodalî (calfe), carî suntŭ în condiţiunile recerute de a se face măestrii. Toţî, carî voescŭ a concurge la aceste stipendii şi ajutóre trebue sĕ dovedéscă: *a) prin atestatulŭ de botezŭ, că suntŭ Românî gr.-or. din Transilvania; b) prin atestatulŭ oficiului comunalŭ (primăriei) starea averii proprià şi a părinţilorŭ; c) prin atestatulŭ oficiului parochialŭ, la care aparţine concurentulŭ séu familia concurentului;* decă trăescŭ părinţii, câţî copii minorenî suntŭ în familiă şi câţî din aceştia umblă în şcólă; decă petentulŭ este căsătoritŭ, şi starea familiei sale. În specialŭ tinerii, carî au intenţiunea a se aplica ca noviţî la meserià şi concurgŭ la unŭ stipendiu de 30 fl., afară de recerinţele generale indicate mai susŭ trebue sĕ întrunéscă şi următórele condiţiunî: 1. Sĕ nu fiă mai tinerî de 12 anî; 2. sĕ fi cercetatŭ cu succesŭ bunŭ şcóla poporală, ceea-ce este a se dovedi prin atestate şcolare; 3. sĕ fi încheiatŭ contractŭ cu măestrulŭ conformŭ §-lui 61 alŭ legii industriale (art. leg. XVII: 1884), ceea-ce se va dovedi prin aşternerea contractului în originalŭ séa în copiă legalisată.

Învĕţăceii aplicaţî deja la meseriă séu la industriă, carî concurgŭ la unŭ stipendiu de 30 fl., afară de recerinţele generale, trebue sĕ mai întrunéscă şi următórele condiţiunî: 1. Sĕ fiă angajaţî la vre-unŭ măiestru cu contractŭ, care sĕ se alăture la cerere; 2. sĕ aibă purtare bună, dovedită cu atestatŭ dela măiestrii, la carî au fostŭ şi suntŭ în învĕţătură. *Sodalii,* carî concurgŭ la vre-unŭ ajutorŭ de 30 fl., afară de recerinţele generale trebue sĕ întrunéscă următórele coditiunî: 1. Sĕ fi terminatŭ periodulŭ de învĕţătură în decursulŭ anului 1887, ceea-ce se va dovedi prin atestatulŭ autorităţii industriale conformŭ §-ului 67 din art. de leg. XVII: 1884; 2. sĕ arete unŭ sporiu şi o purtare bună, ceea-ce se va dovedi prin atestatulŭ măiestrului eventualŭ prin cartea de lucru §-ulŭ 99 din legea citată); 3. sĕ arete ce limbî sciu vorbì şi scrie (atestatŭ dela măiestri), şi décă aparţinŭ ca membri la vre-o reuniune de meseriaşî (certificatŭ dela reuniune.)

Sodalii, carî concurgŭ la vre-unŭ ajutorŭ de 100 fl., 150 fl. şi 200 fl, pentru a se face măieştri, au sĕ întrunéscă, afară de recerinţele generale, încă următórele: 1. Sĕ fiă provĕḑuţî cu certificatulŭ de măestru; 2. Sĕ fi lucratŭ celŭ puţinŭ şése anî consecutivî ca sodalî, ceea ce se va dovedi prin atestatele măieştrilorŭ, la carî au lucratŭ; 3. în cerere sĕ se arate anume, unde voescŭ a se aşeḑa ca măeştri şi ce felŭ de mijlóce băneştî mai are pentru a'şî începe meseria pe socotéla lorŭ; asemenea sĕ producă şi alte documente recomandatóre. Dela toţî concurenţii de orice categoriă se recere ca cererile sĕ fie şi subscrise cu mâna lorŭ proprià şi adresate consistorului archidiecesanŭ gr. or. din Sibiiu; cererile au sĕ între aicî celŭ multŭ până la 1 Decemvre 1887 st. vl Cererile sosite după acestŭ terminŭ şi cele ce nu vorŭ fi instruite, precum se recere mai susŭ, *nu se vorŭ lua* în considerare. Atragemŭ atenţiunea d-lorŭ preoţi şi învĕţătorî, ca sĕ ajutoreze pe părinţii carî au copii la meserii, pentru a puté înainta concursele la timpŭ şi cu documentele carî se cerŭ mai susŭ.

(»Meseriaşulŭ Românŭ.")

Apelŭ,

cătră onoraţii alegĕtorî ai cercului electoralŭ Caransebeşŭ!

Vĕ este cunoscutŭ pasulŭ ce l'a făcutŭ alesulŭ nostru deputatŭ, Ilustritatea Sa d-lŭ generalŭ *Traianŭ Doda.*

La acéstă bărbătéscă paşŭ noi alegĕtorii trebue sĕ dămŭ unŭ demnŭ rĕspunsŭ.

Acésta suntemŭ datorî atâtŭ faţă de noi, câtŭ şi faţă de apelulŭ ilustrului bărbatŭ, alŭ cărui giasŭ a rĕsunatŭ în tóte părţile locuite de Românî.

Dreptŭ aceea, spre a ne da adevĕrata espresiune a sĕmţimintelorŭ nóstre: noi subscrişii alegĕtorî amŭ creḑutŭ de bine a ne aduna într'o conferinţă aicî în Caransebeşŭ.

Acéstă conferinţă amŭ statorit'o pe *Joia de 1 Decemvrie (19 Noemvrie)* a. c.

Provocămŭ aşadéră pe alegĕtorii noştri, ca pe acéstă ḑi sĕ trimită negreşitŭ vre-o câţî-va din fie-care comună la Caransebeşŭ spre a participa la conferinţă.

Caransebeşŭ, în 15/27 Octomvrie 1887-

Mihaiu *Popoviciu,* Mihaiu *cav. de Iacobiciu,* Ioanŭ *Popoviciu,* Iancu *Temeşŭ,* Ionŭ *Ionaşiu,* Patriciu *Drăgălină,* Ioanŭ *Stoianŭ,* Ioanŭ *Mihaiu,* Ioanŭ *Bartolomeiu,* Stefanŭ *Velovanŭ,* Ioanŭ *Iopalŭ,* Ilie *Curescu,* Traianŭ *Barzu,* Mihaiu *Drăgălină,* Iosifŭ *Bălanŭ.*

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUCURESCÎ, 28 Noemvre. — Sesiunea camerilorŭ s'a deschisŭ printr'unŭ discursŭ alŭ tronului, care accentuéză raporturile cele bune neschimbate cătră puterî şi încheiarea mulţămitóre a tractărilorŭ cu Austro Ungaria pentru graniţa stabilă. Tractările pentru tractatele comerciale se continuă. Discursulŭ tronului constată că situaţiunea financiară e favorabilă, anunţă pentru primăvéră construirea podului peste Dunăre, a portului Constanţa şi a întrepositelorŭ în Bucurescî şi Iaşî.

PARIS, 28 Noemvre. — *Grévy a anunţatŭ lui Rouvier decisiunea sa de a demisiona.* Acésta o va adresa Joi împreună cu mesagiulŭ cătră senatŭ şi cameră. Rouvier a împărtăşitŭ acésta lui Floquet. Probabilŭ că amânarea camerei şi a senatului se va prelungi până Joi.

Insciinţare. Adunarea generală a reuniunei femeilorŭ române pentru ajutorarea vĕduvelorŭ sĕrace din Braşovŭ şi Sĕcele se va ţiné în 30 Noemvre 1887 st. v. în sala de desemnŭ din edificiulŭ gimnasiului românŭ. Şedinţa se va deschide la 3 óre p. m. La acéstă adunare generală se învită p. t. dómne membre.

Braşovŭ, 14 Noemvre 1887.

La însărcinarea d-nei preşedinte,
St. Iosifŭ, actuarŭ.

DIVERSE.

Unŭ furtŭ importantŭ la museulŭ numismaticŭ din Athena. — Publiculŭ din Athena a fostŭ cuprinsŭ de o fórte mare emoţiune, scrie „Le Messager d'Athénes," în urma aflărei unui furtŭ fórte însemnatŭ comisŭ la museulŭ numismaticŭ. Cum însĕ se întêmplă mai totdéuna în asemenea împrejurărî, importanţa furtului a fostŭ esagerată; ea nu era evaluată la mai puţinŭ de 700,000 lei. În urmă însĕ s'a aflatŭ că obiectele furate nu se ridicau la o valóre mai mare de 30,000 lei. Hoţii nu au fostŭ prinşî. Ei au luatŭ cu dênşii mai multe colecţiunî, dintre carî unele fórte bogate; se ḑice chiarŭ că ei au lucratŭ în cea mai bună ordine şi ca nişte cunoscĕtorî. Étă cum s'a descoperitŭ acestŭ furtŭ: Unŭ servitorŭ alŭ Universităţeî, măturândŭ curtea, dete peste câte va medalii de bronzŭ. Ridicândŭ capulŭ în susŭ observà că una din ferestrele bibliotecei naţionale, unde se află şi colecţia de medalie, era deschisă. Prevenî numai decâtŭ pe secretarulŭ universităţeî, care anunţă imediatŭ poliţia şi parchetulŭ. Uşile dela intrare ne fiindŭ forţate, hoţii trebue sĕ se fi ascunsŭ în timpulŭ ḑilei într'una din sălile bibliotecei, de unde ar fi pĕtrunsŭ în sala museului numismaticŭ, a cărei uşe a fostŭ forţată pentru a o putea deschide.

Rectificare. — In Nr. 240 alŭ fóiei nóstre, la subscrierile scrisórei de aderinţă adresate din Borlovenii vechî d-lui generalŭ Tr. Doda, sĕ se citéscă astfelŭ următórele nume: Pavelŭ Boldea preotŭ, Petru Zamela, Meila Boldea, George Moţocŭ, Tanasie Ciolanŭ, Ilie Jurchescu şi Alimpie Samela.

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Astfelŭ grăì Rada şi cu ochii îlŭ mĕsura pe Mateiŭ din tălpî până în creştetŭ.

— N'am venitŭ la d-ta! — ḑise logofĕtulŭ. — Am venitŭ la Maruţa! — adause elŭ şi se uita în drépta şi în stânga, se întórse apoi repede cu capulŭ spre uşe, căcî i se păruse că s'a mişcatŭ uşa, şi credea că vine Maruţa. Se convinse însĕ că nu vine nimenea.

Maruţa... Maruţa s'a dusŭ de alaltăerî, — grăì Rada dândŭ din capŭ. — Cine scie unde va fi ea acum!

La aceste cuvinte unŭ fiorŭ ca unŭ fulgerŭ îi trecù lui Mateiŭ prin corpŭ, şi se simţea aşa de fără putere, încâtŭ sta sĕ cadă de pe picióre.

— Da ce ai cu Maruţa? — întrebà Rada după o mică pausă. — D-ta n'ai cu ea nimicŭ; acum ai cu Iléna lui nen-tĕu Dumitru.

Aşa grăì Rada, însă aceste vorbe au fostŭ grăite cu multă rĕutate, ceea ce s'a pututŭ vedea din tonulŭ apăsatŭ şi din strâmbătura ei când a vorbitŭ.

— Dér d-ta ce ai cu mine? — se rĕstì logofĕtulŭ. — Spune'mî ce ai? Orî te-a pusŭ cineva judecător peste mine? Am venitŭ aci la Maruţa..., n'am venitŭ la d-ta!

— Iac'aşa, — grăì Rada dându'şî în pumnî, — iac'aşa... ai venitŭ la Maruţa'şi m'ai găsitŭ pe mine! Frumosŭ, logofete, — adause ea mişcând din capŭ, — tare frumosŭ te-ai purtatŭ! Ai mersŭ la oile scutarului! Aşa veḑî.... dér de una bine ḑicî;... cine ce are cu d-ta? D-ta te ducî la cine'ţî place, şi'ţî place cine'ţî vine la socotélă!

Logofĕtulŭ rĕmase o bucată de vreme fără sĕ ḑică ceva; rĕmase neclintitŭ şi nu făcea altceva, decâtŭ îşî primbla privirea din pământŭ la Rada, şi dela ea érăşî în pământŭ.

— Rado, începù Mateiŭ, — leliţă Rado, am venitŭ sĕ'ţî spunŭ, adecă am venitŭ sĕ'ţî spunŭ Maruţei că nu mĕ'nsorŭ.

— Şi ce ai sĕ'mî spui mie? De ce? — grăì Rada făcêndŭ din buze nisce semne de nepăsare.

Logofĕtulŭ Mateiŭ ridică umerii, îi lăsă érăşî în josŭ, se uită la Rada şi ḑise:

— Îţî spunŭ... numai aşa ca sĕ scii, şi sĕ scie şi Maruţa,... sĕ scie tótă lumea, că eu... nu mĕ'nsorŭ!

— Aşa vorbì Mateiŭ şi se uită érăşî împrejurŭ, şi se întórse éraş, spre uşe, căcî érăşî i se păruse că a intratŭ cineva.

— Nu'ţî fie frică, — începù Rada, — nu-ţî fie frică, că nu vine nimenea; că nu'i nimenea acasă afară de coconulŭ Nae, şi dênsulŭ... dórme. Cocóna Eleftera a plecatŭ la viă şi cu dumneaei s'a dusŭ şi Maruţa.

Mateiŭ căscă ochii la Rada mirându-se.

— Maruţa, va sĕ ḑică, nu'i acasă? — întrebà cam domolŭ logofĕtulŭ.

— Nu'i acasă. Şi pentru ce era sĕ şi rĕmână? Sĕ fie de nunta d-tale? Asta 'i-ar fi mai trebuitŭ sĕrmanei, după plânsulŭ ce l'a plânsŭ, de'i secase şi lacrimile!

— A plânsŭ Maruţa? — întrebà repede logofĕtulŭ şi se uita la Rada seriosŭ.

— Şi te mirî încă? Nu cumva 'i-ar fi venitŭ sĕ rîdă? — accentuà Rada.

Logofĕtulŭ era mâhnitŭ de totŭ, şi de aceea vrù sĕ iasă din căscióră. Îi era nĕcazŭ că n'a întêlnitŭ pe Maruţa, că n'a putputŭ vorbi cu ea. Ar fi vrutŭ sĕ ésă din căscióră. Elŭ însă nu credea că Maruţa a plecatŭ; din contră credea că este aicî şi că póte când va deschide uşa sĕ plece, se va întêlni cu ea faţă în faţă, şi de aceea rĕmase încă o bucată de vreme în căscióră. — De vorbitŭ însĕ nu vorbea.

În sfêrşitŭ ne mai putêndu-se răbda, ḑise „nópte bună" şi plecà.

— Stai logofete! Stai că am sĕ te întrebŭ o vorbă! — ḑise Rada, dér înzadarŭ a ḑisŭ ea, căcî logofĕtulŭ a lăsat'o singură. Îi era témă sĕ mai rĕmână, ca nu cumva sĕ audă şi alte lucrurî, carî décă le-arŭ fi auḑitŭ, ar fi fostŭ póte în stare sĕ'i spulbere şi cea din urmă rĕmăşiţă de nădejde.

Elŭ eşì.

Se duse pe la grajdŭ, se uită ce cai lipsescŭ, şi s'a încredinţatŭ că cocóna Eleftera, de sigurŭ a plecatŭ cătră Bucurescî, şi décă a plecatŭ cocóna Eleftera, a plecatŭ şi Maruţa.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 25 Noemvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5% . . .	98 40
Rentă de hârtiă 5% . .	98.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	95.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	125 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	112 50
Bonurĭ rurale ungare . .	104.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C4.30
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25
Bonurĭ rurale transilvane	104 60
Bonurĭ croato-slavone . .	104 25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	123.25
Renta de hărtiă austriacă	81 20
Renta de arg. austr. . .	82.40
Renta de aurŭ austr. . .	111 85
Losurile din 1860 . . .	134 90
Acţiunile băncel austro-ungare	887.—
Act. băncel de creditŭ ung.	285.—
Act. băncel de creditŭ austr.	278.10
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.94
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.70
Londra 10 Livres sterlinge	125.25

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 11 Noemvre st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). .	$93\frac{1}{2}$	$9?\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%) . .	96—	97—
» convert. (6%) . .	91—	92—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%) . .	105—	106—
» „ „ (5%) .	$91\frac{3}{4}$	$92\frac{1}{4}$
» » urban (7%) . .	103—	104—
» » » (6%) . .	96—	97—
» » » (5%) . .	$87\frac{1}{2}$	$88\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă . .	$14.\frac{1}{4}$	15.—
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.03	2.04

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 26 Noemvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.58	Vênd.	8.61
Argint românesc	»	8.53	»	8.57
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9.95
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.25
Imperialĭ	»	10.20	»	10.26
Galbenĭ	»	5.89	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina» 6% .	»	101.—	»	102.--
„ » „ 5% .	„	98.—	-	99.—
Ruble Rusescĭ	»	100.—	»	$111.\frac{1}{2}$
Discontulŭ . . .	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Peşta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Peşta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Braşovŭ la *Rĕşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 min. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ*: 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* (S. Georgĭ): 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ*: 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele*: 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte da amédĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéţa.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Iuniu st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.30	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	9.12	—	—
Timişŭ	—	9.35	—	1.45
Braşovŭ (	—	10.12	—	—
(	7 20	...	4.01	2.32
Feldióra	7 57	—	4.47	—
Apatia	8 24	—	5 28	—
Augustinŭ	8.47	—	5.59	—
Homorodŭ	9.29	—	6 49	—
Haşfaleu	9 37	—	8.35	—
Sighişóra (	10 53	—	9.02	—
(	11.00	—	9.12	—
Elisabetopole	11 34	—	9 56	—
Mediaşŭ	12.03	—	10.37	—
Copsa mică	12.26	—	10.59 11.16	—
Micăsasa	12.42	—	11.37	—
Blaşiu	1.11	—	12.16	—
Crăciunelŭ	1 23	—	12.33	—
Teiuşŭ	2.06	—	1.51	—
Aiudŭ	2.27	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	2.49	—	2.48	—
Uióra	2 56	—	2 56	—
Cucerdea	3.12	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.46	—	4 51	—
Apahida	5.01	—	5.28	Trenŭ de persóne
Cluşiu (	5.21	—	5 56	
(	—	6 01	—	6 37
Nedeşdu	—	6.19	—	6.58
Ghirbĕu	—	—	—	7.14
Aghirişŭ	—	—	—	7.2[illegible]
Stana	—	—	—	7.56
Huiedinŭ	—	7.12	—	8.18
Ciucia	—	7.41	—	8 58
Bucia	—	—	—	9.15
Bratca	—	—	—	9.34
Vadŭ	—	8.20	—	9 53
Mezŏ-Telegd	—	8.46	—	10 28
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	10 47
Veneţia-Orădii	—	—	Trenŭ de persóne	10.57
Oradia-mare (	—	9.11		11.07
(	—	9.16	10.50	11.19
P. Ladány	—	10.37	1.33	1.16
Szolnok	—	12.20	4.24	3.29
Buda-pesta	—	2.15	10.05	6.33
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	7.40	6 18	—
Szolnok	11.05	4.05	10.42	9.38	—
P. Ladány	2.02	5.47	2.02	12.02	—
Oradea mare	4.12	7.11	4.78	2.01	—
Venţia-Orădii	—	—	—	2.08	—
Fudi-Oşorheiu	—	—	—	2 19	—
Teleagŭ	—	7.33	—	2.41	—
Vadŭ	—	8.04	—	3.24	—
Bratca	—	—	—	3.47	—
Bucia	—	—	—	4.07	—
Ciucia	—	8.58	—	4.33	—
Huiedin	—	9.28	—	5.15	—
Stana	—	—	—	5.33	—
Aghiriş	—	—	—	5.53	—
Ghârbĕu	—	—	—	6.05	—
Nedişu	—	—	—	6.20	—
Cluşiu (	—	10.31	—	6.38	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11.19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12.33	—	—	—	9.16
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1.11	—	—	—	10.—
Uióra	1.18	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.05	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.46	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.25	—	—	—	11.55
Crăciunelŭ	2.50	—	—	—	12.34
Blaşŭ	3 03	—	—	—	12.52
Micăsasa	3.35	—	—	—	1.34
Copşa mic.	4.01	—	—	—	2.13
Mediaşŭ	4.20	—	—	—	2.46
Elisabetopole	4.55	—	—	—	3.31
Sigişóra	5.42	—	—	—	4.32
Haşfaleu	6.01	—	—	—	5.02
Homorod	7.27	—	—	—	6.53
Augustinŭ	8.08	—	—	—	7.43
Apatia	8.36	—	—	—	8.23
Feldióra	9·06	—	—	—	9.02
Braşovŭ (	9.46	5.37	—	—	9.52
(	—	—	1.55	—	—
Timişŭ	—	6.20	2.53	—	—
Predealŭ (	—	6.47	—	—	—
(	—	11.30	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	3.00
Alba-Iulia	11.59	—	3.59
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	1.01	—	4.51
Orăştia	1.32	—	5.18
Simeria (Piski)	2.32	—	6.15
Deva	2 52	—	6.35
Braniciĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	6.27	—	9.33
Conopŭ	6.47	—	9.53
Radna-Lipova	7.28	—	10 27
Paulişŭ	7.43	—	10.42
Gyorok	7.59	—	10.58
Glogovaţŭ	8.28	—	11.25
Aradŭ	8.42	9.17	12.31
Szolnok (	—	2 32	4.59
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	11.35	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	—
Glogovaţŭ	4.43	6.13	—
Gyorok	5 07	6.38	—
Paulişŭ	5.19	6.51	—
Radna-Lipova	5.41	7.10	—
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7.25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Braniciĭca	9.19	10.17	—
Deva	9.51	10.42	—
Simeria (Piski	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	—
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	—	—	2.42
Streiu	—	—	3.25
Haţegŭ	—	—	4.16
Pui	—	—	5.11
Crivadia	—	—	5.58
Baniţa	—	—	6.40
Petroşenĭ	—	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	—	—	6.10
Baniţa	—	—	6.53
Crivadia	—	—	7.37
Pui	—	—	8.20
Haţegŭ	—	—	9.01
Streiu	—	—	9.52
Simeria	—	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica lui Martin Kopony, Zernescĭ